

A person is swimming in the ocean, seen from behind, with their head and shoulders above water. The sun is setting directly in front of them, creating a bright, shimmering path of light on the water's surface. The sky is a mix of orange, yellow, and blue, with some light clouds. The overall mood is peaceful and serene.

Miljøplan 2023 - 2030

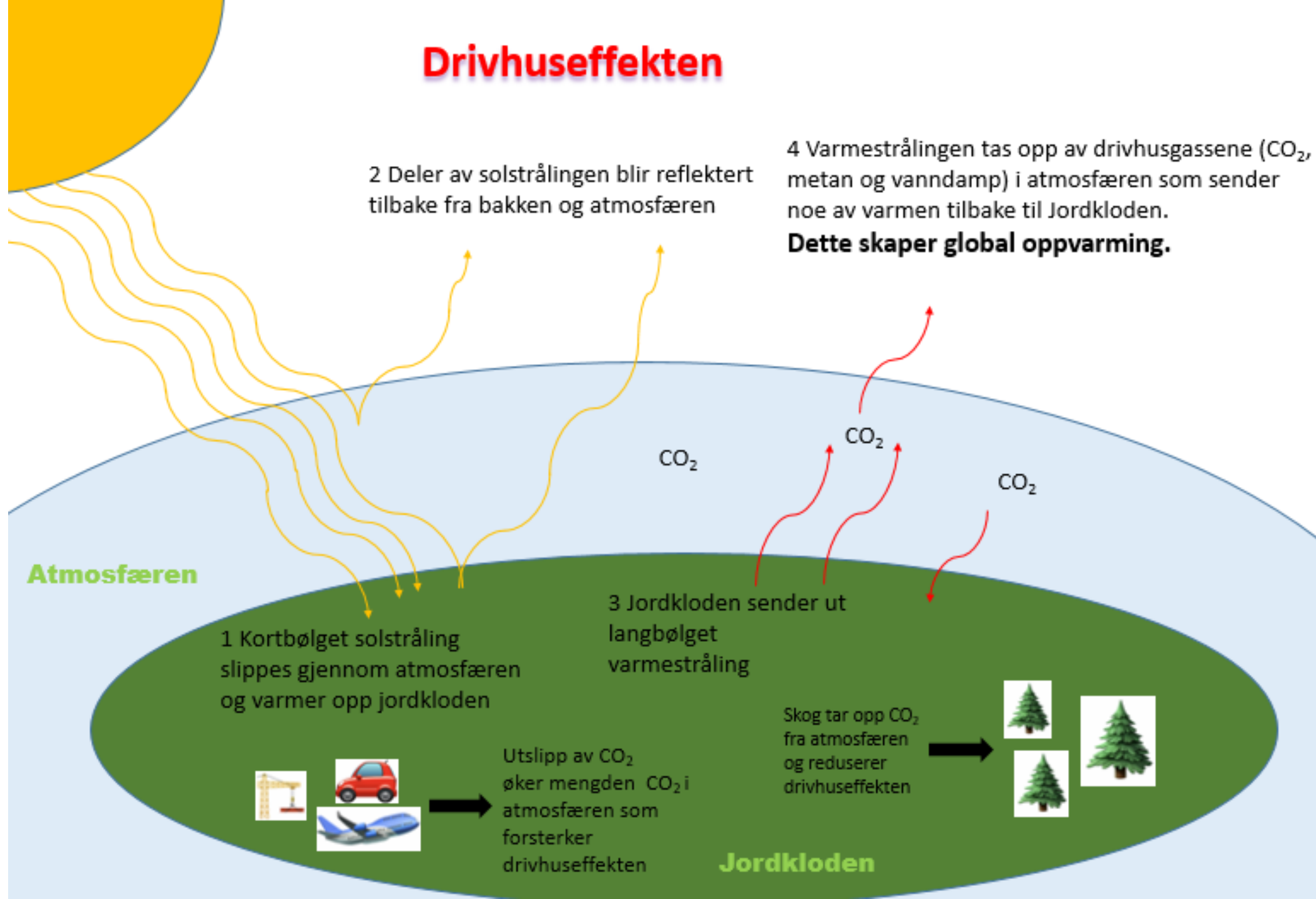
RISØR KOMMUNE

HVORFOR MILJØPLAN I RISØR KOMMUNE

- ▶ Alle klimagassutslipp er lokale og nedbygging av areal er den viktigste årsaken til tap av natur.
- ▶ Kommunene er landets viktigste arealforvaltere, og det forvaltningsnivået som er nærmest befolkningen, organisasjonslivet og næringslivet. Uten kommunal innsats kan ikke klima- og naturkrisen håndteres.
- ▶ Miljøplanen viser hvordan Risør kommune tar ansvar for den pågående klima- og naturkrisen verden står ovenfor, samtidig som kommunen utvikles og blir mer attraktiv.

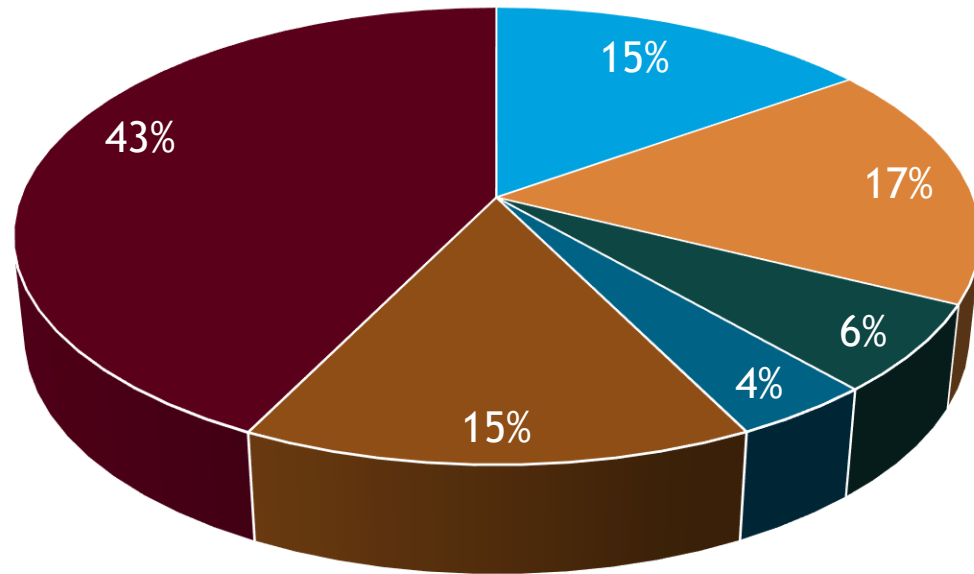

Drivhuseffekten

KLIMAGASSUTSLIPP I RISØR I 2021

Fordeling av 18 783 tonn Co2e sluppet ut i Risør i 2021

■ Annen mobil forbrenning ■ Avfall og avløp ■ Jordbruk ■ Oppvarming ■ Sjøfart ■ Veitrafikk

43%

VEITRAFIKK

Veitrafikk er vår største utslippskilde, og med en eventuell ny e18 gjennom kommunen vil denne høyst sannsynlig øke. De siste årene er det imidlertid blitt noe mindre utslipp fra vei, på grunn av flere elbiler og fossilbiler som bruker mindre drivstoff.

15%

ANNEN MOBIL FORBRENNING

Annen mobil forbrenning er i all hovedsak utslipp for bygg- og anleggsvirksomhet. Utslippene her er stadig økende, og et område hvor potensialet for kutt er relativt stort.

17%

AVFALL OG AVLØP

Utslippene er nedadgående, men sammenligner vi oss med andre kommuner er det innenfor avfall og avløp vi har størst forholdsmessig utslipp. Noe kan forklares med at vi har et stort avfallsanlegg på Hestemyr og mange hytter som tradisjonelt har vært dårligere på å sortere avfallet sitt. Likevel er potensialet for kutt stort her.

15%

SJØTRAFIKK

Sjøtrafikk inkluderer all trafikk innenfor Risørs grenser. Mye av dette kan vi ikke gjøre noe med, men utslipp fra fritidsbåter og fra opplag av båter er betydelig.

6%

JORDBRUK

Utslipp fra Jordbruk holder seg relativt stabilt over tid. Risør er ikke en stor jordbrukskommune. Den største andelen av utslippene kommer fra husdyrenes fordøyelsesprosesser.

4%

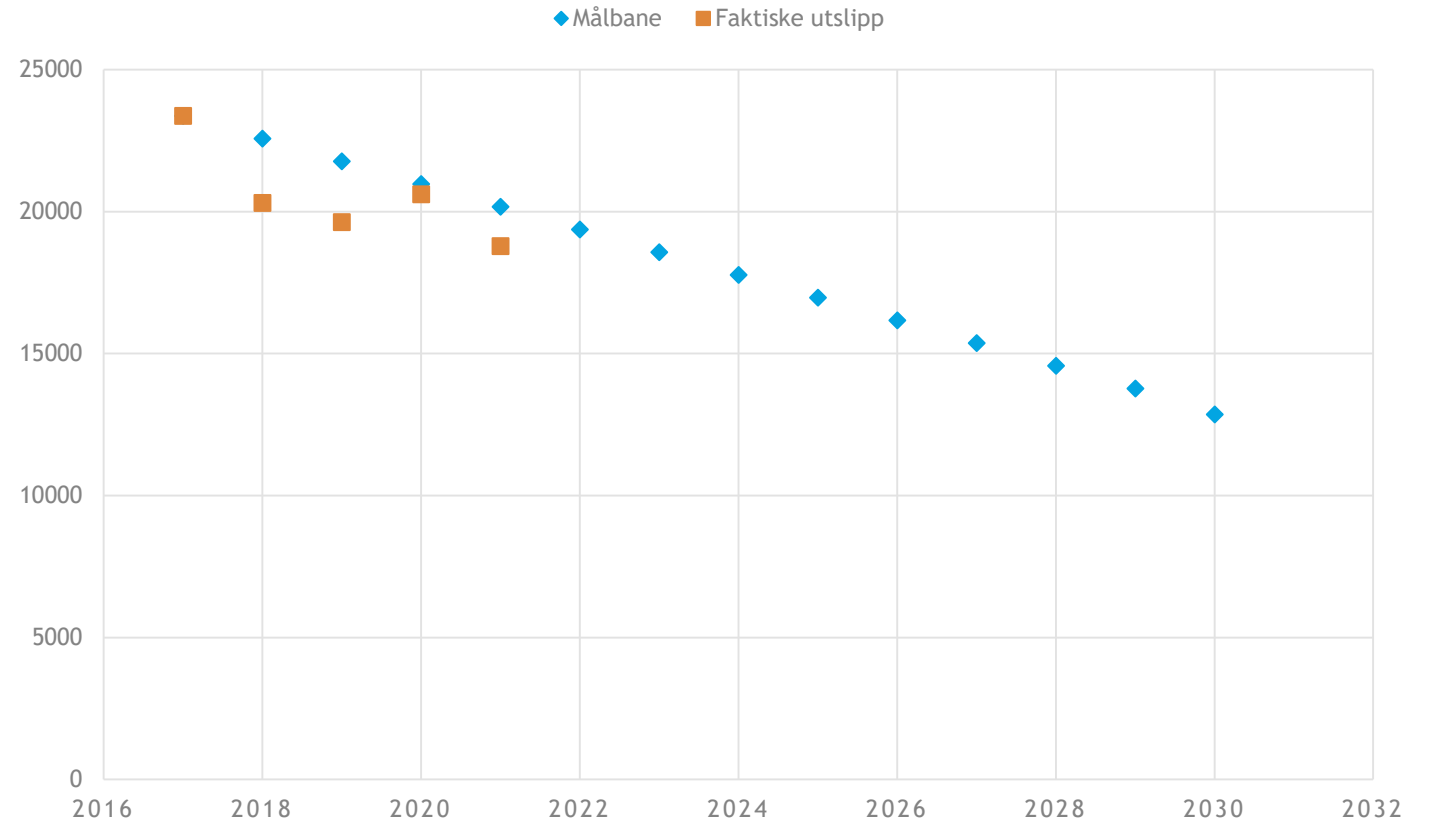
OPPVARMING

Her har det vært en ganske stor nedgang de siste årene, som i all hovedsak skyldes i at færre benytter ikke-fornybare energikilder til oppvarming

KLIMAGASSUTSLIPP I RISØR

- ▶ Risør har mål om at årlige utslipp av klimagasser skal reduseres med 45 %, forhold til i 2017.
- ▶ Disse målene betyr at årlige utslipp i Risør må ned fra 23 000 tonn i 2017 til 12 600 tonn i 2030
- ▶ Den blå stiplede linjen viser målsetningen og utviklingen vi må se for at målet skal nås.
- ▶ De oransje boksene viser faktisk utslipp år for år. Som vi ser Risør foreløpig i rute med arbeidet.

UTVIKLING AV USLIPP RISØR

Betydning av naturens egenverdi

«Å erkjenne naturens egenverdi innebærer en aksept av at naturen innehar ideelle rettigheter, dvs. et vern mot krenkelser, herunder at andre livsformer, uavhengig av om de er til nytte for menneskene, har en selvfølgelig rett til å eksistere.» (NOU 2004:28 Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold, s. 145)

Naturens egenverdi er sikret gjennom flere internasjonale konvensjoner Norge har undertegnet.

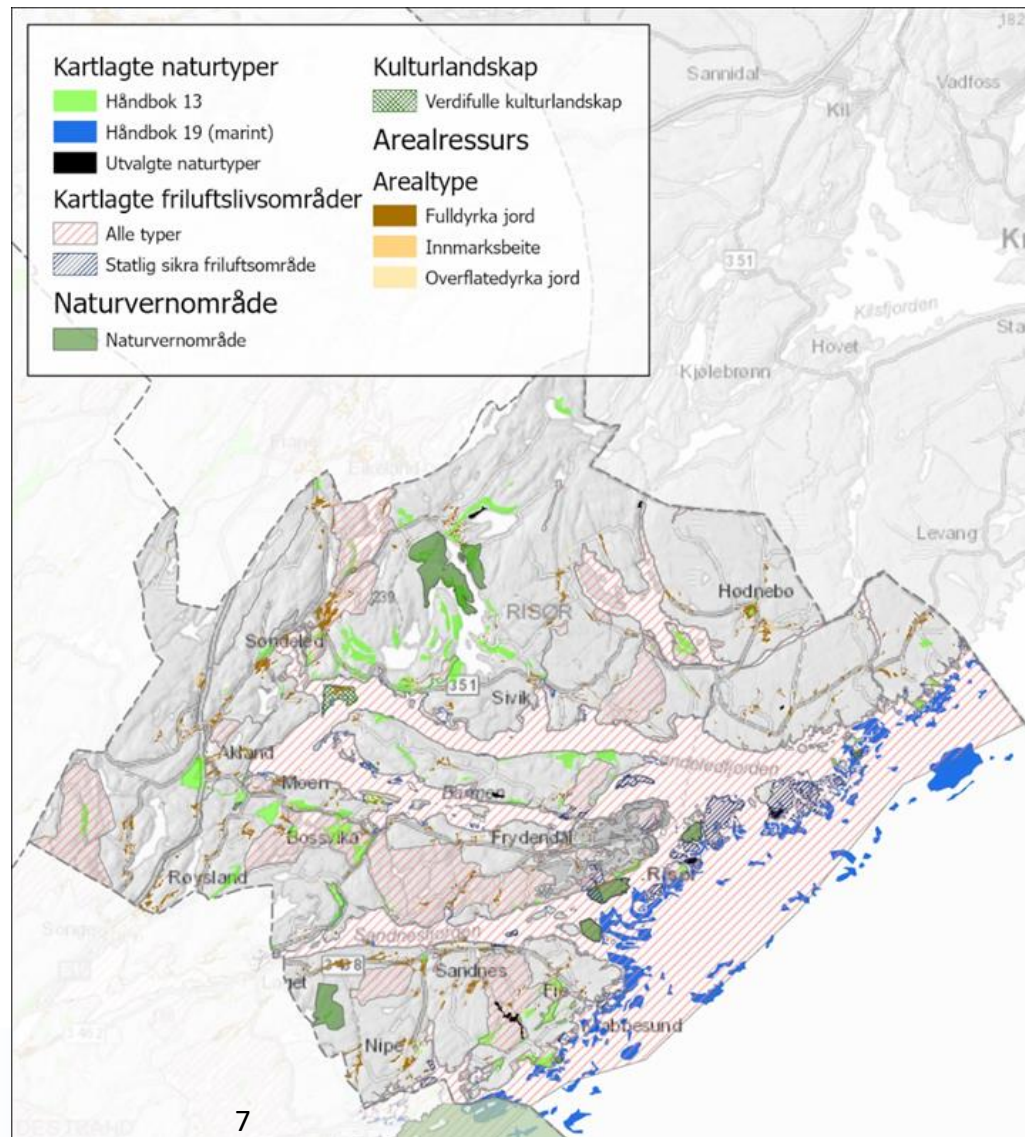
Naturvern innebærer å sikre både sjeldne og vanlige arter uavhengig av nytteverdi for mennesker.

At naturens økosystemer er intakte er avgjørende for at balansen skal opprettholdes til beste for naturen selv, men også for mennesker.

Nærkontakt med uberørt natur gir oss en stor livskvalitet og en respekt for at mennesket er en del av naturen og en større helhet.

Naturen er menneskets livsgrunnlag og vi er avhengige av å høste av den. En høsting som ødelegger naturen vil også ødelegge for oss selv.

Naturtyper og forvaltning av viktige arter

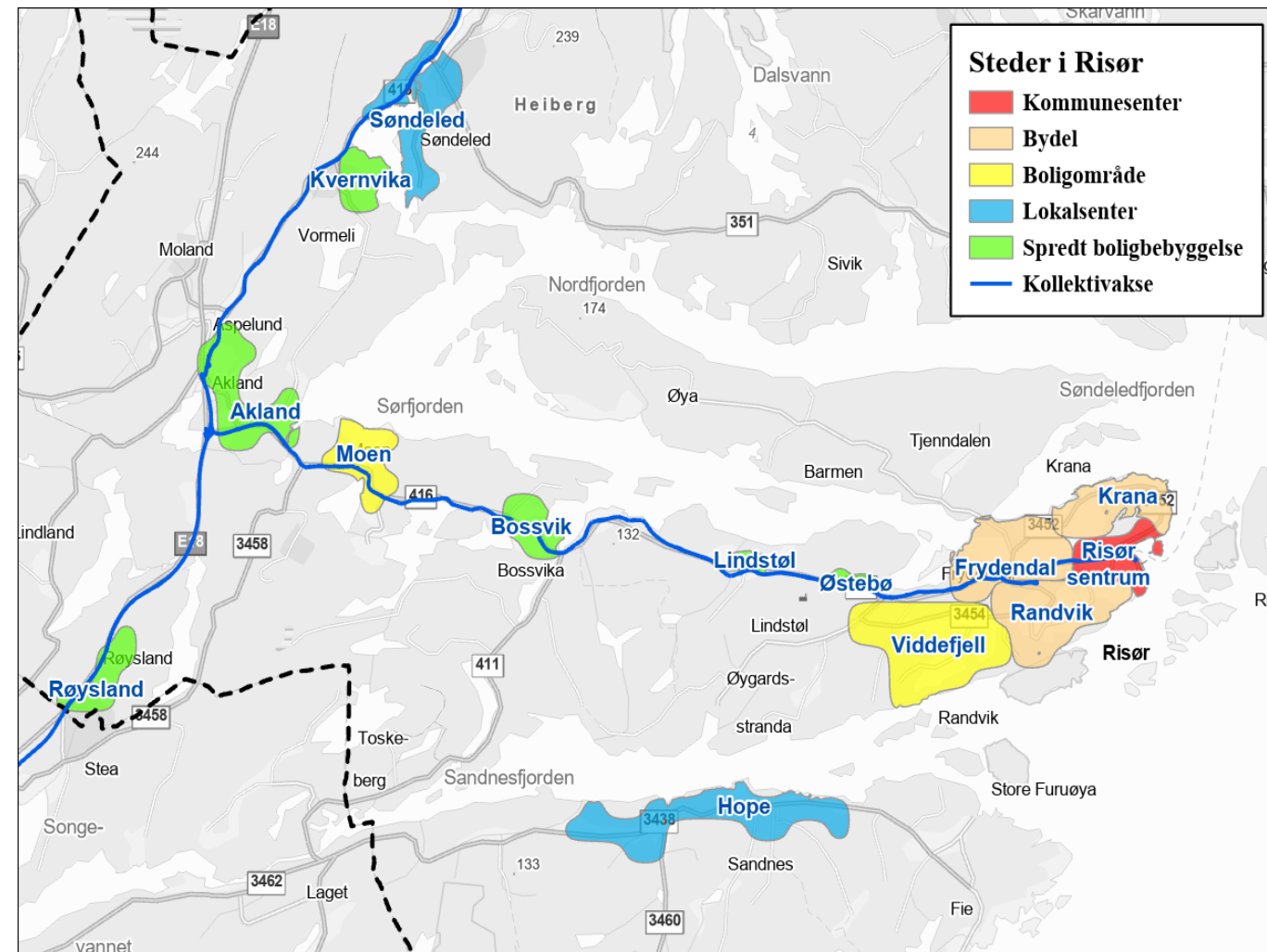
- Artsforvaltning
- Utvalgte naturtyper
- Truede arter
- Fremmede arter

Ca. 2 % av landarealet i kommunen er vernet etter naturmangfoldloven

I følge Montrealavtalen må 30 % av alt landareal i Norge være vernet innen 2030.

Arealplanlegging

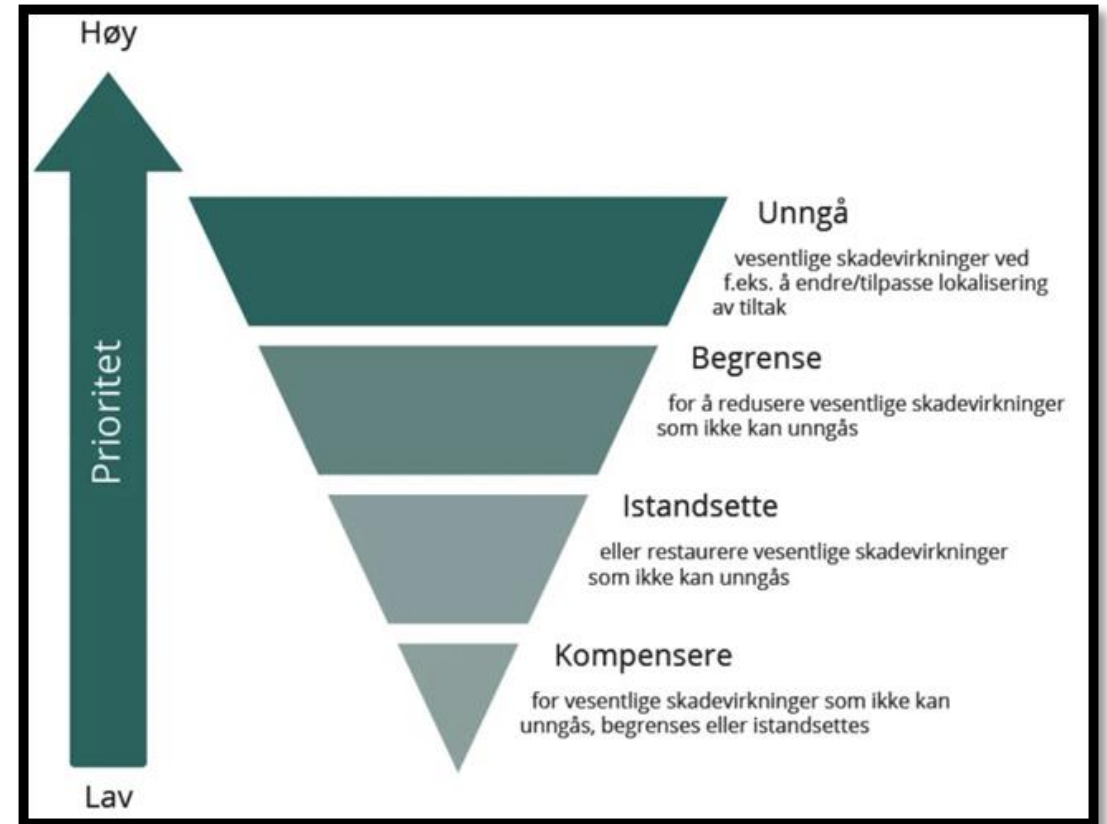
- «Risør har aktive og inkluderende lokalsamfunn»
- «Risør har et variert og attraktivt boligtilbud»
- Arealstrategien foreslår Hope og Sønedeled som lokalsentre
- Ny boligbebyggelse og fortetting skal lokaliseres etter følgende prinsipper:
  - Minimum 90% av nye boliger skal bygges innenfor områdene nevnt i arealstrategien.

Foreslåtte arealstrategier

1. Først skal man unngå at planen eller tiltaket fører til skade
2. Deretter begrense skaden
3. Så istandsette eller restaurere
4. En eventuelt siste utvei er å vurdere å kompensere skade, men det er laveste prioritet.

Arealregnskap Agder 2022

Besøk PowerBI-rapporten for mer informasjon

Velg kommune
Risør

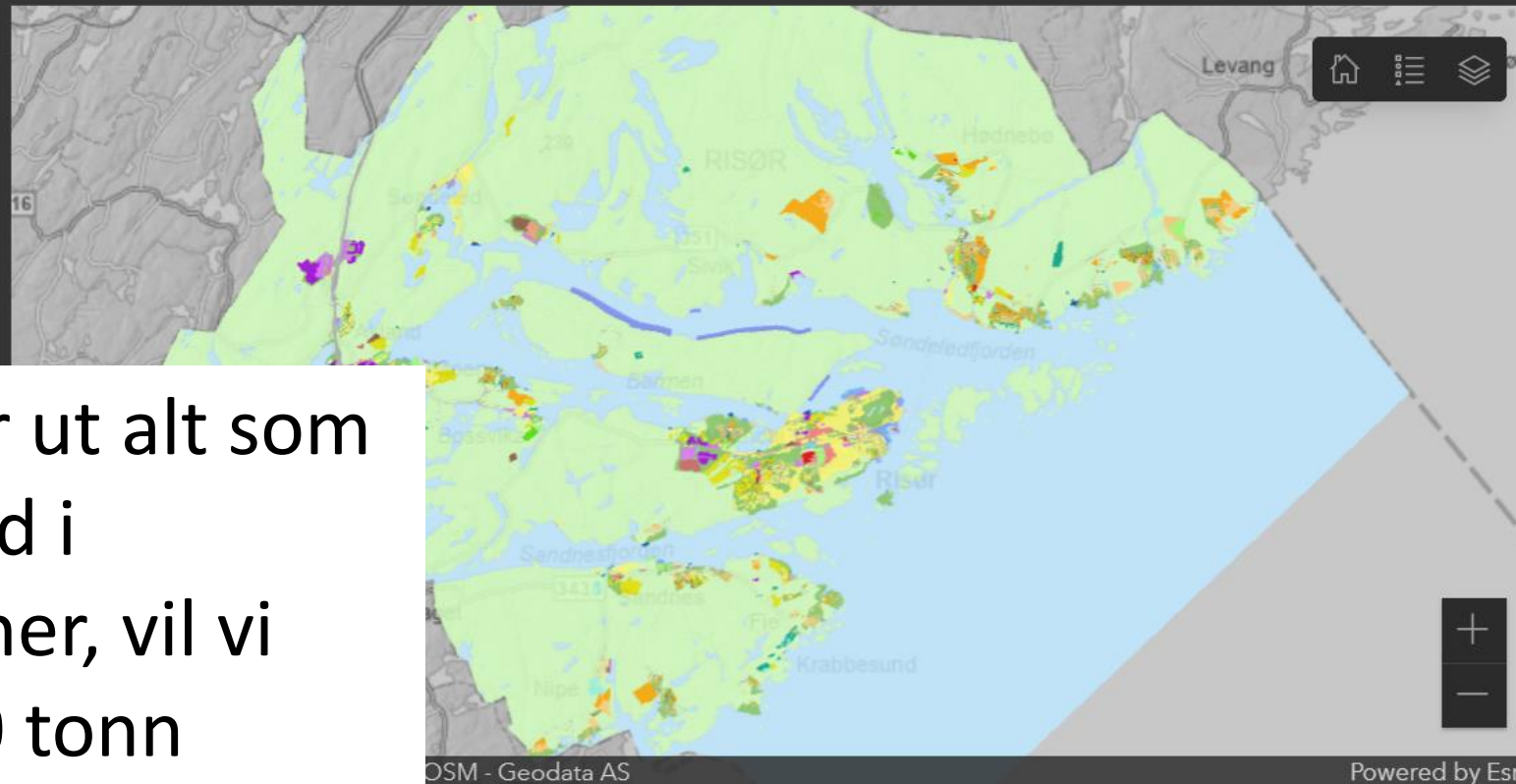
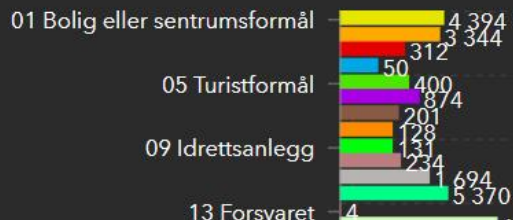
Antatt planreserve
Viser alt

Arealformål
Viser alle

Bebyggd eller opparbeidet
Viser alle

Plankilde
Viser alle

NB: Vi bruker logaritmiske skalaer for å øke synligheten av lave verdier

Areal i utvalget
308 535
Dekar

Boligareal
0,62 dekar
per innbygger

Totalt

Fritidsareal
0,5 dekar
per innbygger

Totalt

Næringsareal
0,13 dekar
per innbygger

Totalt

Utslipp hvis 100% utbyggd
148,7k
tCo2ekv 20 år

Utslipp

Dersom vi bygger ut alt som er planlagt utbyggd i eksisterende planer, vil vi slippe ut 148 700 tonn CO2ekv over 20 år

100

1 000 000

Lauvskog 5,5 %

Impediment 22,3 %
Lav 30,1 %
Middels 28,1 %
Høy 19,5 %

Blokkmark 0 %
Fjell i dagen 3,6 %
Grunnlendt 45,4 %
Jorddekt 47,9 %

Innkjøp gir påvirkningsmakt

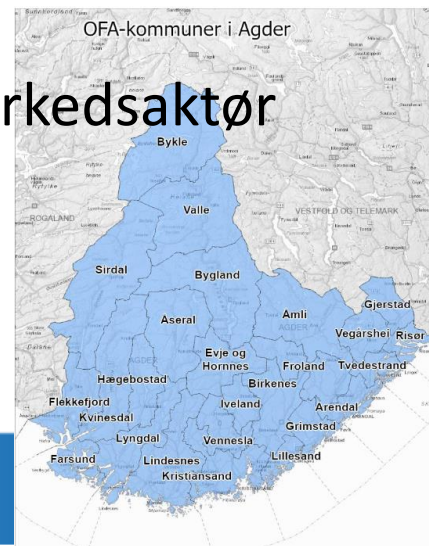
➤ **Hovedmål: Innkjøp skal være et sentralt verktøy for å nå kommunes klimamål. Gjennom klare retningslinjer og krav skal den enkelte bestiller og behovshaver enkelt ta grønne valg.**

• Risør kommune som markedsaktør

- 2022: Varer og tjenester for ca 183 mill i drift, og ca 90 mill i investeringer
- Stille miljøkrav gjennom rammeavtaler og anbud

• OFA (Offentlig Fellesinnkjøp i Agder) som markedsaktør

- Norges største innkjøpssamarbeid
  - 240 innkjøpsavtaler
  - Anslag 1 milliard årlig avrop i 2024

Regjeringen vil skjerpe miljøkravene i offentlige anskaffelser

Pressemelding | Dato: 08.12.2022

Offentlig sektor er for dårlige til å stille klima- og miljøkrav i sine anskaffelser. Nå vil regjeringen skjerpe regelverket slik at miljø alltid vektas med minst 30 prosent i alle offentlige innkjøp.

Byene sammen om klimakrav til transport

Skal du levere til kommunene våre, må du investere i nullutslipp- eller biogasskjøretøy. De fire storbyene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger stiller krav om klimavennlig transport når varer og tjenester skal leveres. Som store innkjøpere er det et viktig signal til markedet som vil bidra til å redusere utslippene fra vegtrafikken.

EN MILJØPLAN MED MÅL OG TILTAK INNEN SYV TEMA.

For hvert tema presenteres det et hovedmål, flere delmål og en beskrivelse av hvordan delmålet skal følges opp.

Mer konkrete tiltak og oppfølging skisseres i den årlige rulleringen av klimabudsjett og handlingsplan/ økonomiplan.

Tema	Hovedmål - Risør kommune skal
Bygg og anlegg	<i>Effektivisere bruken av egne bygg, redusere energibruk, øke kompetansen blant utbyggere, og være en fremoverlent byggherre for egne prosjekter).</i>
Naturmangfold	<i>Sette naturmangfoldet på den lokalpolitiske dagsorden, og bevare naturen og landskapet på en måte som gjør at kommende generasjoner får like stor nytte og glede av det som vi gjør i dag.</i>
Transport	<i>Gjennom målrettet transporttiltak bidra til en betydelig reduksjon av klimagassutslipp»</i>
Arealplanlegging	<i>Gjennom arealplanlegging som legger vekt på fortetting og grøntstruktur, bidra til å redusere klimagassutslippene, unngå nedbygging av natur, og sikre at kommunen kan levere bedre og mer bærekraftige tjenester.</i>
Mat, jord- , skog- og havbruk	<i>Legge til rette for at det produseres nok mat på en effektiv og bærekraftig måte med lavt naturinngrep, og som gir lavest mulig utslipp av klimagasser i kommunen</i>
Bærekraftig verdiskaping og sirkulærøkonomi	<i>Være en kommune som setter fokus på bærekraftig verdiskaping, grønne forretningsideer og som fremmer mulighetene for etableringer og utvikling av næringsliv med en sterk miljøvennlig profil.</i>
Innkjøp	<i>Bruke innkjøp som et sentralt verktøy for å nå kommunes klimamål. Gjennom klare retningslinjer og krav skal den enkelte bestiller og behovshaver enkelt ta grønne valg.</i>

HVA MENER DERE VI I RISØR KAN OG BØR GJØRE?

▶ **Naturmangfold**

▶ **Arealplanlegging**

▶ **Mat, jord-, skog- og havbruk**

HVA MENER DERE VI I RISØR KAN OG BØR GJØRE?

▶ Transport

▶ Bygg og anlegg

▶ Verdiskaping,
sirkulærøkonomi og innkjøp

Innenfor bygg og anlegg er gjenbruk, ombruk og sirkulærøkonomi viktig tema. Det handler her om å bevege seg fra en økonomi hvor vi utvinner ressurser, produserer, forbruker, og kaster, til en økonomi hvor vi forvalter ressursene på en slik måte at vi forebygger at avfall oppstår.

BYGG OG ANLEGG

HOVEDMÅL, DELMÅL OG TILTAK

Tema
Bygg og anlegg
Naturmangfold
Transport
Arealplanlegging
Mat, jord- , skog- og havbruk
Bærekraftig verdiskapning og sirkulærøkonomi
Innkjøp

Hovedmål: «Risør kommune skal effektivisere bruken av egne bygg, redusere energibruk, øke kompetansen blant utbyggere, og være en fremoverlent byggherre for egne prosjekter.»

Delmål	Sånn gjør vi det
Reduksjon i utslipp fra nybygg	Alle offentlige nybygg og store hovedombygginger skal ha en sterk miljøprofil som går ut over gjeldende tek-forskrifter. Der det er mulig skal det vurderes solceller eller andre energiproduserende tiltak
Energiforbruket fra eksisterende bygningsmasse skal reduseres	Eksisterende bygningsmasse skal optimaliseres for å redusere energiforbruket, og materialvalg og arbeidsprosessen skal ha en sterk miljøprofil. Der det er mulig skal det vurderes solceller eller andre energiproduserende tiltak ved ombygging.
Kommunen skal redusere antall bygg i eget eie.	Det skal legges til rette for høy grad av sambruk, flerbruk og ombruk på tvers og internt i kommunen og sivilsamfunnet.
Økt kompetanse om klima- og miljøvennlige løsninger blant lokale entreprenører og håndverkere.	Vi skal legge til rette for kunnskapsheving om klima- og miljøvennlige løsninger, blant annet gjennom å legge til rette for samarbeid og kunnskapsnettverk for bransjen.
Økt grad av gjenbruk av utstyr og materialer i egne byggeprosjekter	Ved kontrahering av leverandører, eller der kommunen selv gjennomfører byggeprosjekter skal det alltid undersøkes om det finnes gjenvinnbare materialer som kan brukes. Alle bygg skal legge vekt på bruk av materialer som kan gjenvinnes og brukes på nytt i andre prosjekter.
Ta vare på, og utvikle Risør sentrum som et attraktivt sentrum med en historisk og klimavennlig trehusbebyggelse.	Gjennom samarbeid med vårt lokale bygningsvernssenter, og med kompetanseheving skal vi tar vare på trehusbyen, og fremme dette som et viktig virkemiddel for lagring av Co2.

INNKJØP

HOVEDMÅL, DELMÅL OG TILTAK

Grønne innkjøp handler om grundig behovsvurdering knyttet til innkjøp, sirkulærøkonomi, og kjøp av varer og tjenester med en lav klima- og miljømessig påvirkning i levertiden, sammenlignet med varer og tjenester som ellers ville blitt kjøpt.

Tema
Bygg og anlegg
Naturmangfold
Transport
Arealplanlegging
Mat, jord- , skog- og havbruk
Bærekraftig verdiskapning og sirkulærøkonomi
Innkjøp

Hovedmål: Innkjøp skal være et sentralt verktøy for å nå kommunes klimamål. Gjennom klare retningslinjer og krav skal den enkelte bestiller og behovshaver enkelt ta grønne valg.

Delmål	Sånn gjør vi det
Sette fokus på innkjøp som et virkemiddel for å nå kommunens klima- og miljømål, og legge til rette for bruk og forvaltning av ressurser som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp gjennom innkjøp.	Vi skal utarbeide en grønn innkjøpsstrategi i samråd med grønn innkjøpsstrategi for Østre Agder, med konkretisering av hvordan Risør skal praktisere klima- og miljø i anskaffelser med kvalifikasjonskrav, kravspesifikasjoner og i tildelingskriterier.
Færre innkjøp og økt fokus på sirkulærøkonomi	Før alle innkjøp gjennomføres skal det alltid undersøkes om tjenesten eller produktet som erstattes kan repareres eller ombrukes. Om produktet må erstattes skal det vurderes om det finnes brukte alternativer i egen organisasjon eller eksternt, eventuelt om det man ønsker kjøpt, kan leies. Om innkjøpet gjennomføres skal det, der det er relevant, brukes bidrag til sirkulærøkonomi som kvalifikasjonskrav, kravspesifikasjon eller tildelingskriterium.
Redusere klimagassutslipp der kommunen er kjøper av større bygge-prosjekter.	Vi skal alltid ha mål om utslippsfri /fossilfri byggeplass
Redusere klimagassutslipp fra transport i egen organisasjon	Alle kommunes kjøretøy skal være nullutslippskjøretøy innen 2026 og hele kommunens maskinpark skal være utslippsfri innen 2030
Alle som foretar innkjøp i Risør kommune har god kompetanse på gjennomføring av innkjøp, og kjenner godt til handlingsrommet i lover og regler for bærekraftig kommunale innkjøp.	Alle som gjennomfører innkjøp i Risør kommune har gjennomført kurs i innkjøp, og satt seg godt inn i mulighetsrommet for offentlige anskaffelser.

NATURMANGFOLD

HOVEDMÅL, DELMÅL OG TILTAK

Naturhensyn taper ofte for utbyggings- og næringsutviklingshensyn i dagens planpraksis i kommuner. Forskningsmiljøet NIBR har pekt på fem hovedårsaker til dette: 1) natur har et svakt rettsvern; 2) det er uklare grenser for lokalt selvstyre i arealplanlegging; 3) det er svake kontrollmekanismer i arealplanprosesser; 4) manglende verktøy for vurdering av sumvirkninger av arealutvikling; og 5) mangel på kapasitet og kompetanse i kommunene.

Tema
Bygg og anlegg
Naturmangfold
Transport
Arealplanlegging
Mat, jord-, skog- og havbruk
Bærekraftig verdiskapning og sirkulærøkonomi
Innkjøp

Hovedmål: «Risør kommune skal sette naturmangfoldet på den lokalpolitiske dagsorden, og bevare naturen og landskapet på en måte som gjør at kommende generasjoner får like stor nytte og glede av det som vi gjør i dag.

Delmål	Sånn gjør vi det
En streng prioritering på gjenbruk av eksisterende nedbygd areal.	Ved forslag til reguleringsplaner og byggesaker skal Risør kommune, så langt det lar seg gjøre, unngå å tillate utbygging i urørt natur.
Unngå nedbygging av verdifulle naturarealer, for eksempel skog og myr.	Vi skal konsentrere utviklingen rundt byen- og tettstedene i kommunene. Minimum 90 % av oppføring av nye boliger skal skje innenfor eksisterende sentrum og lokalsentre.
Få økt kunnskap og kompetanse om naturmangfold.	Vi skal være en pådriver for utvikling av regionale kompetansenettverk på naturmangfold, og for at overordnede myndigheter tar et ledende ansvar for kunnskapsutvikling, læringsnettverk og utvikling av gode styringsdata og miljøinformasjon. Dette innebærer etablering av nye miljødata som gir et faglig grunnlag for å vurdere samspillseffekter mellom klimatilpassing, areal- og naturforvaltning (dvs. naturmangfold, reduksjon av klimagassutslipp og klimatilpassing).
Få økt kunnskap om naturtyper og naturverdier i kommunen	Gjennomfører naturtypekartlegging og utarbeide kommunedelplan for naturmangfold i tråd med Miljødirektoratets veileder om kommunedelplan naturmangfold
Forvalte og ivareta områder med viktige naturverdier	Oppfordre og stimulere til vern, skjøtsel og restaurering av viktige naturtyper og naturverdier. Bruke nasjonale og regionale tilskuddsordninger. Forvalte og ivareta kommunens egne eiendommer som har viktige naturverdier, som for eksempel myr, kystlynghei og slåttemark.

MAT, JORD-, SKOG- OG HAVBRUK

HOVEDMÅL, DELMÅL OG TILTAK

Risør har et stort potensial knyttet til å utvikle mer sjørrettet næring og havbruk. Med nasjonalparker på hver vår side har vi et mulighetsrom som trolig ikke er utnyttet.

Tema
Bygg og anlegg
Naturmangfold
Transport
Arealplanlegging
Mat, jord-, skog- og havbruk
Bærekraftig verdiskapning og sirkulærøkonomi
Innkjøp

Hovedmål: Risør kommune skal legge til rette for at det produseres nok mat på en effektiv og bærekraftig måte med lavt naturinngrep, og som gir lavest mulig utslipp av klimagasser i kommunen.

Delmål	Sånn gjør vi det
Økt produksjon og bruk av kortreist mat i kommunen.	Vi skal så langt det lar seg gjøre velge kortreist mat ved innkjøp av mat til arrangementer, og støtte lokale initiativ til produksjon og salg av kortreist mat.
Unngå nedbygging av matjord.	Matjord skal ha et spesielt vern i arealplanleggingen og ikke bygges ned.
Økt kunnskap og kompetanse.	Vi skal oppfordre til nyskaping og nye tilnærminger for mulige tiltak mot energieffektive og miljøvennlige løsninger, avskoging og økt opptak av Co2 i skog og andre landarealer gjennom kunnskapsformidling, kunnskapsnettverk, gode støtteordninger og en aktiv oppfølging av bedrifter som ønsker å skape utvikling i denne retningen.
Aktiv bruk av marine næringsarealer og for bærekraftig utnyttelse av havressurser.	Det skal gjennomføres en kartlegging og strategi knyttet til utnyttelse marine næringsareal, og Risør kommune skal delta aktivt i regionale kompetansenettverk.

59 % av alle klimagassutslipp i Risør kommer fra vei- og sjøtrafikk.

TRANSPORT

HOVEDMÅL, DELMÅL OG TILTAK

Tema
Bygg og anlegg
Naturmangfold
Transport
Arealplanlegging
Mat, jord- , skog- og havbruk
Bærekraftig verdiskapning og sirkulærøkonomi
Innkjøp

Hovedmål: «Gjennom målrettet transporttiltak skal Risør kommune bidra til en betydelig reduksjon av klimagassutslipp»

Delmål	Sånn gjør vi det
Flere gående og syklende	Vi skal tilrettelegge for mer gang- og sykkelsti og gjøre det lettere å komme med buss, sykkel og gange til skolene. Vi skal innføres parkeringsrestriksjoner ved kommunale arbeidsplasser, og vi skal tilrettelegge mer for sykkelparkering og ladestasjoner for el-sykkel
En foregangskommune innen utfasing av fossilt drivstoff på all kommunal transport	Alle nye tjenestebiler som kjøpes skal, med unntak av biler for beredskapsformål, være fossilfrie. Eldre dieslbiler som ikke er klare for utskifting skal så langt det lar seg gjøre kjøres på biodiesel.
Mindre fossilt drivstoff for private biler	Vi skal tilrettelegge for utbygging av ladeinfrastruktur for privatbilisme og private båter.
Flere reiser med kollektive, og helst el-baserte løsninger	Vi skal samarbeide med fylkeskommunen, AKT, og regionale busselskapene for utvikling av nye alternative kollektivløsninger. Risør kommune skal tilrettelegge for ladepunkter for kollektivløsninger.

Vi har mest å hente på transport

- 59% av alle klimagassutslipp i Risør kommer fra vei- og sjøtrafikk
- Elbiler – tjenestebiler, kollektivtransport, ladeinfrastruktur og kampanjer

PÅMELDING ▾ OM KAMPANJEN ▾ PRIS BEDRIFTER ARRANGØR

🇳🇴 🔍 🗂️ Logg inn ✕

50 år med bærekraft,
aktivitet og fellesskap
på jobben. Bli med
på feiringen!

Klar for Sykle til jobben

AREALPLANLEGGING

HOVEDMÅL, DELMÅL OG TILTAK

Arealbruk og nedbygging er den viktigste årsaken til tap av natur. Kommunene er landets viktigste arealforvaltere.

Boområder med god tilgjengelighet til butikk, skole, fritidstilbud og naturterreng vil redusere klimagassutslipp, men også gjøre Risør som bokommune mer attraktiv, og bidra til en økt bruk av lokale tjenester.

Hovedmål: «Risør kommune skal gjennom arealplanlegging som legger vekt på fortetting og grøntstruktur, bidra til å redusere klimagassutslippene, unngå nedbygging av natur, og sikre at kommunen kan levere bedre og mer bærekraftige tjenester.

Tema
Bygg og anlegg
Naturmangfold
Transport
Arealplanlegging
Mat, jord-, skog- og havbruk
Bærekraftig verdiskapning og sirkulærøkonomi
Innkjøp

Delmål	Sånn gjør vi det
Redusere transportbehov, og utvikle mer attraktive bo-områder.	Boområder med god tilgjengelighet til kollektivtilbud, butikk, skole, og idrett / fysisk aktivitet skal prioriteres i kommuneplaner, reguleringsplaner og byggesaker. Gjenbruk av allerede nedbygd areal skal alltid prioriteres. I kommunens egne bo- og byggeprosjekter skal transportbehov og arealbruk vektet tungt.
Redusert fotavtrykk	Gjennom gode arealstrategier og utøvelse av planmyndighet skal Risør kommune redusere det totale området som i dag enten er nedbygd eller satt av til bebyggelse. Ved nybygging skal bolig og næring prioriteres fremfor fritidsformål
Økt kunnskap om muligheter innenfor klima, miljø og natur.	Samtlige ansatte, og særlig de som håndterer plan- og byggesaker, skal få mulighet til å gjennomføre kompetansehevingstiltak innenfor temaene klima, miljø og natur.
Utvikling av helhetlig naturkartlegging i Risør kommune og regionen.	Vi skal være en fortrukken samarbeidspartner for uttesting og utvikling av nye verktøy. Inkludert <u>arealregnskap</u> , naturregnskap, klimakalkulatorer og verktøy for å planlegge naturrestaurering og naturbaserte løsninger i en helhetlig regional utvikling.
Mer bruk av grønne tak og andre løsninger som integrerer natur i bebygde områder.	I plan- og byggesaker skal kommunen aktivt benytte og kombinere arealformål, hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer for å ivareta en god grøntstruktur.

BÆREKRAFTIG VERDISKAPING OG SIRKULÆRØKONOMI

HOVEDMÅL, DELMÅL OG TILTAK

En grønn arbeidsplass er en arbeidsplass hvor det er fokus på effektiv verdiskaping innenfor en økologisk bærekraftig ramme, gjennom fokus på innhenting av bærekraftig høstede/produserte ressurser, en ressurseffektiv og miljøvennlig produksjonsprosess, og at produktet samt avfall fra produksjonsprosessen i størst mulig grad er gjenanvendbart.

Tema
Bygg og anlegg
Naturmangfold
Transport
Arealplanlegging
Mat, jord-, skog- og havbruk
Bærekraftig verdiskaping og sirkulærøkonomi
Innkjøp

Hovedmål: Risør kommune skal være en kommune som setter fokus på bærekraftig verdiskaping, grønne forretningsideer og som fremmer mulighetene for etableringer og utvikling av næringsliv med en sterk miljøvennlig profil.

Delmål	Sånn gjør vi det
En bærekraftig arealutnyttelse for vekst i næringslivet.	Vi skal fortette, gjenbruke og utnytte eksisterende næringsarealer. Ved utvikling av nye næringsområder skal ivaretagelse av naturverdier og karbonrike masser stå i fokus gjennom kompensierende tiltak, og strenge krav til energieffektive og naturskånsomme løsninger, gjennom reguleringsplaner og i byggesaker.
Besøksnæringen i Risør skal vokse på en måte som sikrer at vi ivaretar våre naturressurser for fremtidens generasjoner	Vi fortsetter arbeidet med å utvikle Risør som en bærekraftig destinasjon, og å oppnå merket for bærekraftig reisemål fra innovasjon Norge.
Næringslivet i Risør skal bli mer konkurransedyktig, og jobbe sammen med kommunen mot netto nullutslipp innen 2030	Vi skal være en aktiv samarbeidspartner og pådriver for å utvikle nye, og bygge videre på eksisterende nettverk med mål om inspirasjon, samarbeid, og konkrete tiltak for å bidra til en mer bærekraftig utvikling.
Et aktivt handelssentrum i Risør	Vi skal fortsette å styrke handelsnæringen og legge til rette for samarbeid og utvikling i Risør sentrum.
Næringslivet i Risør skal være innovativ og vi vil se nye grønne arbeidsplasser, og det skal skapes nye arbeidsplasser i Risør basert på sirkulærøkonomi.	Vi skal oppfordre til nyskaping gjennom kunnskapsformidling, gode støtteordninger og en aktiv oppfølging av bedrifter som ønsker å ta del i den grønne omstillingen.

Hva gjør vårt næringsliv?

- Mål:
- Lindal Hus, Letti, Suntec, Lisand, IMS, Teamtec, Baggerød, Picomed og Ertec har siden mars 2022 arbeidet med å få på plass en strategi og handlekraftig plan for å nå valgte bærekrafts mål i egen bedrift.
- -----
- STN+ bedriftene har forpliktet seg til relevante, og ambisiøse bærekraftsmål.
- Utarbeidet en håndfast og handlekraftig strategi som omfatter konkrete tiltak knyttet til oppnåelse av valgte bærekraftsmål.
- Innarbeidet et rapporteringssystemer og nøkkelmålindekser for å holde følge med progresjonen, og som også er inkorporert i daglig drift.

Hva betyr dette for oss?

- Hva tenker dere nå?
- Hva betyr dette for Risør?

Refleksjonsspørsmål

- Kommunene er delegert et betydelig ansvar for klima- og naturpolitikk
- Hvordan kan dere gjennom Miljøplanen og arealstrategien ta et tydelig politisk ledelsesgrep på dette området?
- Hva kreves av dere?

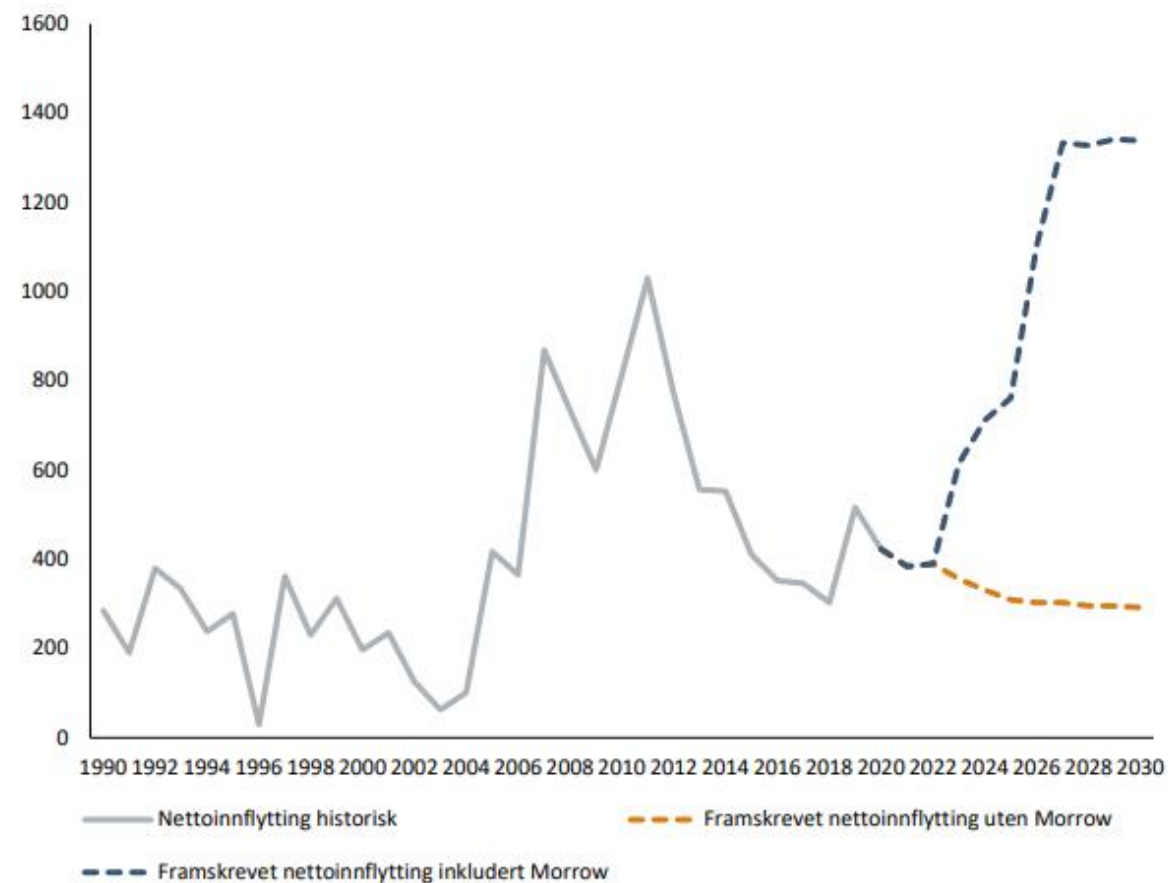
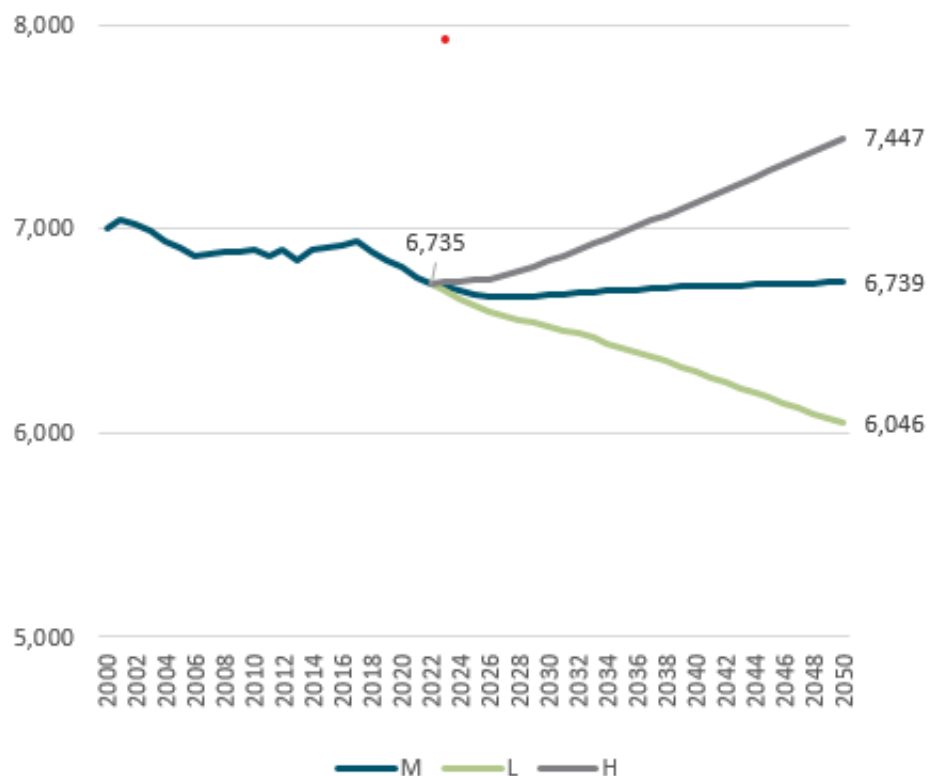
Refleksjonsspørsmål

- «Alt som skal bygges er bygd»
- Hvis man skal tenke at det meste av det vi trenger av bygningsmasse i 2050 allerede er bygd
- Hvordan vil det påvirke hvordan vi planlegger og tenker i Risør

Refleksjonsspørsmål

- Hvordan kan dere gjennom arealeffektivisering unngå naturtap?

Hva planlegger vi for?

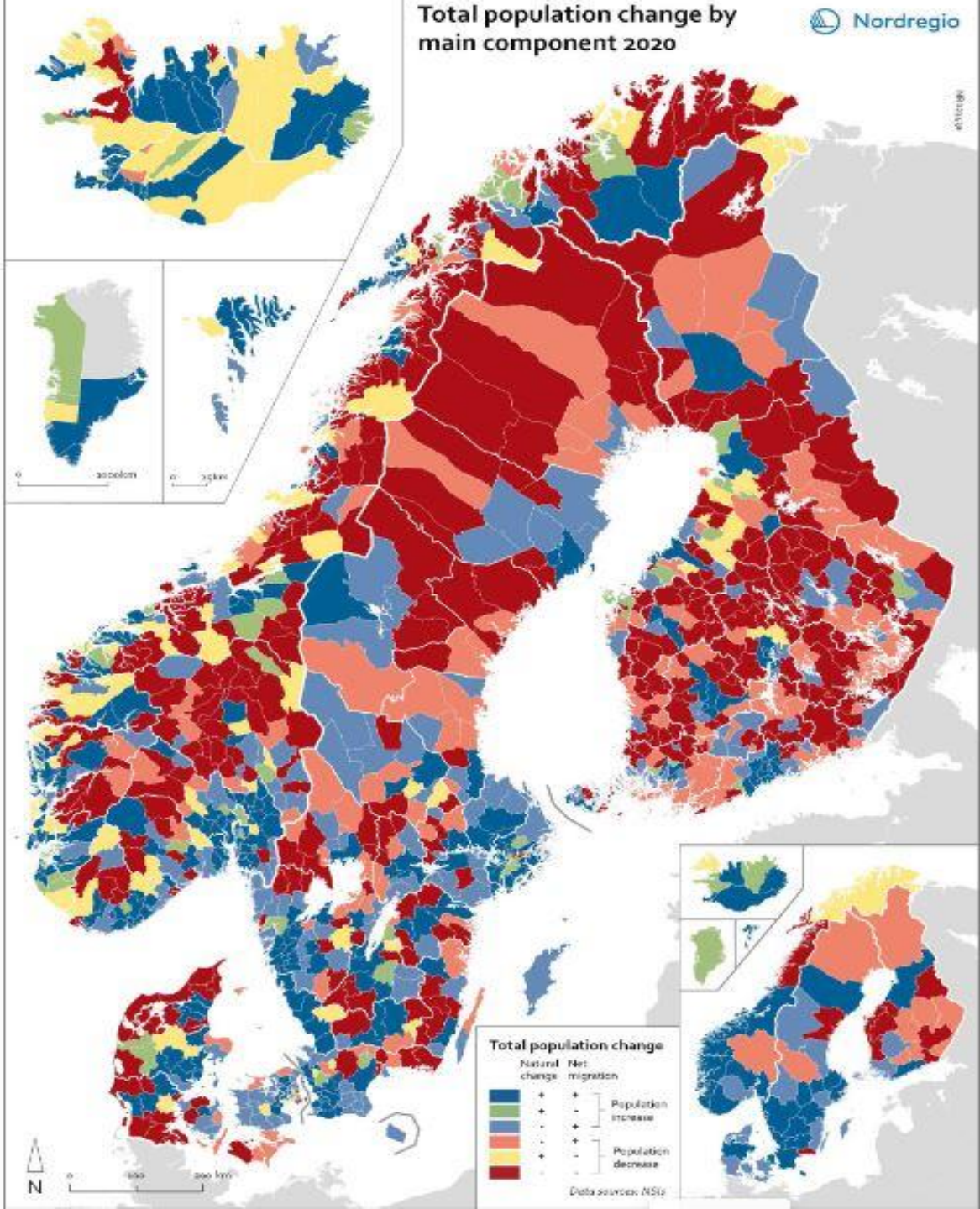
Befolkningsframskrivinger 2022-2050. Alternativ L, M og H fra SSB.
Historisk utvikling 2000-2022. Risør kommune. Kilde: SSB

Demografi: «Alle kommuner vil oppleve at befolkningen blir eldre»
Klima og natur: «Alt som skal bygges er bygd»

Politikk handler om å gjøre prioriteringer

- Interessegrupper som en konfliktbase (hvem får hva?)
- Plassering som en konfliktbase (hvor skal tjenesten Nytes?)
- Verdier som en konfliktbase (kostnadseffektivitet, kvalitet, tilgjengelighet?)

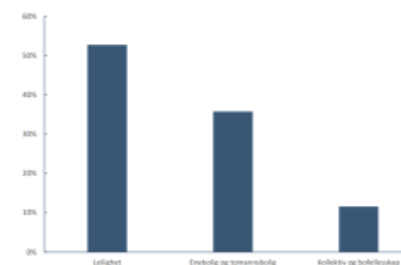
Total population change by main component 2020

Oppsummert

- Ta hensyn til klimaendringer, sikre bebyggelse mot havnivåstigning og flom
- Etablere boliger innenfor 90 % av lokalsentrene
- Legge til rette for gange, sykkel, kollektiv og elektriske transportformer
- Ta vare på kvaliteter knyttet til natur og landskap
- Fokus på transformasjonsprosjekter og å utvikle varierte boligtilbud, med leiligheter og mulighet for å leie
- **Sammen må vi arbeide for å forsterke stedenes kvaliteter, møteplasser og utvikle et variert boligtilbud som kan tiltrekke seg nye innbyggere.**

Boligbehov fordelt på boligtype - Morrow

- Boligbehovet vil i stor grad være leiligheter – ansatte i fabrikken vil være unge
- Enebolig og tomannsbolig for de som flytter hit med familie
- Uteleieboliger

Målsetting bygging 2024, målsetting produksjon 2026

Morrow planlegger å bygge en gigafabrikk med 43 GWh kapasitet

- 940.000 m² areal
- 400.000 m² bygningsmasse
- Fire byggetrinn
- Ca. 2500 ansatte
- 30+ mrd. i investeringer